

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 454. Qualiter privilegium amittatur per abusum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

ulum aut usum seu actum directè contrarium privilegio à privilegiato etiam scienter exercitum, ut pater in privilegio non jejunandi, non recitandi horas, utpote merè gratiosis. Suar. *l. c. c. 35. n. 22.* Pontius *l. c. c. 18. n. 25.* Castrop. *l. c. p. 19. n. 1.* siquidem contrarius usus privilegii, dum non cedit in gravamen alterius à nullo præscribitur contra privilegiatum, nec infert renunciationem privilegii, quia fieri potest ob alium finem, v. g. ob vitandam litem, in gratiam alicujus personæ, & quotiescunque adest alia levis alterius finis præsumptio contrarii actus, excluditur renuntiatio, quia ea est odiosa & restringenda, ut Suar. *l. c. n. 12.* Pontius *l. c. c. 18. §. 3. num. 28.* Amitti tamen etiam privilegia etiam affirmativa non habentia tractum successivum, sed concessa ad unicum actum per actum etiam unicum illi privilegio contrarium, verissimam & communem esse sententiam DD. in *c. cum accessissent. de constitut. cum Gl. in c. ex ore. de his que fiunt à majore. v. renunciaffe.* asserit Castrop. *l. c. num. 2.* Privilegia verò negativa cedita in gravamen alterius tractum successivum habentia, v. g. privilegium non solvendi decimas, privilegium exemptionis à jurisdictione Ordinarii possunt per actum privilegiati privilegio contrarium, v. g. per solutionem decimarum amitti, non tamen amittuntur per actum talem unicum, neque etiam per plures actus contrarios, nisi ex parte illorum, qui gravati sunt privilegio, detur præscriptio contra privilegium. Pars prior probatur ex eo, quòd, dum habens privilegium v. g. non solvendi decimas, non solvit eas ex una alterave vice, possit imposterum nolle eas solvere, non contradicit hac ratione toti privilegio suo, adeoque non amittit illud; ita Arg. *L. 2. de privileg. veteran.* ubi dicitur: non labefactari privilegium immunitatis ab oneribus civitatis, esto, quòd quis aliqua eorum subeat, tradunt Suar. *cit. c. 35. num. 20.* Bonac. Salas. Pont. & alii, quos citat Castrop. *l. c. n. 3.* qui tamen *num. 4.* addit, quòd respectu & ratione illorum actuum, quibus quis contradicit suo privilegio, illud cesset, ita ut illud allegare non possit contra valorem illorum, quòd item sentiunt Gl. in *c. gratum. de off. deleg.* Salas. Suar. Pont. Bonac. apud eundem. Arg. *L. 2. §. 3. C. de his, qui sponte onera subeunt.* & ex ea ratione, quòd in eo, in quo quis contradicere vult privilegio, possit velle uti illo. Verùm hæc de amissione privilegii per usum contrarium illi ut procedant, requiritur, ut sit ex iis, quibus utpote directè in sui favorem concessis, privilegiatus renunciare potest. Abb. in *c. cum accessissent. de const. num. 8.* Felin. *ibidem. num. 28.* Laym. *L. 1. tr. 4. c. 23. num. 12.* Suar. *cit. c. 35. num. 5. & 8.* Castrop. *cit. num. 4.* Pirh. *h. t. num. 181.* nam qui non potest per expressam renunciationem privilegium tollere, is etiam id non potest per tacitam renunciationem exercendo actus contrarios privilegio, sed & advertendum, communites; aut etiam Episcopo cum Capitulo, Generales Ordinum cum Congregatione generali renunciare posse privilegio tacitè, & sic amittere privilegium per actum contrarium ab iis exercitum, nisi accedat præscriptio. Abb. *l. c.* Felin. *l. c. num. 29.* Laym. *l. c.* Gail. *obs. 60. n. 13. & 14.* quos citat & sequitur Pirh. *l. c.*

Quæst. 453. Quantum tempus requiratur, ut amissum censeatur privilegium ob tacitam renunciationem per actus contrarios?

Resp. Etsi de hoc clarè non statuant jura probabiliter hæc ratione amitti privilegia regulariter eodem tempore, quo per actus contrarios derogari solet juri communi, est enim privilegium quasi lex privata, unde si juri communi derogari potest tanto vel tanto tempore, multò magis id dici posse de privilegio, asseruit Reiffent. *h. t. n. 227.* cum Engels. *h. t. num. 9.* Sic itaque privilegio, quod est contra jus civile, dicto modo derogari potest per actus contrarios per decennium, quo præscribitur contra legem civilem. Arg. *L. 1. c. que sit long. consuet.* Privilegio concessio Ecclesiæ vel personis ecclesiasticis, dum illud aliquando usu receptum, non nisi spatio 40. annorum, Arg. *c. accedentibus. h. t.* quia tantum tempus requiritur ad præscribendum legibus ecclesiasticis, Arg. *c. audiss. de præscript.*

Quæst. 454. Qualiter Privilegium amittatur per abusum?

1. Resp. Primò: Amittitur privilegium propter delictum seu defectum commissum in ipso usu privilegii tribus modis. Primò: Dum contra intentionem concedentis extenditur ad non concessa, nimirum utendo illo alio loco vel tempore, circa alias personas vel materiam. Secundò ex privilegio v. g. immunitatis à jurisdictione seu subjectione Superioris sumendo ansam liberius peccandi seu delinquendi. Tertio: Agendo directè contra finem in concessione indultum intentum, dum v. g. Canonicus aliùve Clericus beneficiatus obtinens privilegium non residendi in sua ecclesia ad prosequenda studia literarum, nihil minus ageret, sed tempus otio vel inutilibus, & à fine privilegii alienis exercitiis absumeret. Porro propter quemcunque horum modorum meretur quis amittere privilegium. Suar. *l. c. c. 36. à num. 4.* Salas. *de LL. d. 17. S. 13. num. 80.* Castrop. *l. c. p. 20. num. 2.* juxta *c. ut privilegio. h. t. c. contingit. de Sent. excom. c. licet. de regul.* Ideoque quandoque perditur privilegium totaliter, scilicet, quòd ad jus utendi illo etiam in futurum seu ad actus futuros, juxta *c. privilegium. 11. q. 3.* quandoque tantum amittitur quòd ad Valorem & actum præsentem, qui fit cum abusu privilegii pro una vice v. g. jure eligendi, & non quòd ad alios actus futuros. Suar. *l. c. num. 5. & 6.* Pirh. *h. t. num. 185.*

2. Resp. Secundò: Regulariter propter abusum non amittitur privilegium ipso facto, cum in citatis textibus tantum dicatur abutentem mereri amittere privilegium, id est, dignum esse, qui amittat illud, Suar. Salas. *LL. cit.* Castrop. *l. c. num. 3.* Dixi tamen, regulariter non amitti ipso facto, ad significandum, quandoque tamen sic amitti, idque ex verbis privilegii colligendum, ita ut nisi expressè in eo dicatur id ipso facto, eo ipso, illico amitti vel invalidum reddi exprimat, vel indultum sit, donec quis eo abutatur, amissio censeatur ipso jure & facto incurfa, ut etiam ipso jure tollitur, etiam si hæc non exprimentur, si abusus consistat in repugnantia cum ipso fine concessionis privilegii, quamvis tamen Suar. *l. c. num. 7.* Castrop. *num. 3.* & alii. Arg. *c. fin. de vita & honest. c. cum secundum. de heret. in 6.* pro praxi moneant, etiam in casibus, quibus privilegii amissio in pœnam delicti à jure inducta est, & ipso facto incurritur, ad amissionem ejus actuale ordinariè sententiam criminis declaratoriam requiri, quòd intelligi videtur non tantum de delictis distinctis ab ipso abusu privilegii, sed etiam de iis, quæ in ipso abusu consistunt.

sunt. Atque ita delinquens ante hanc sententiam non tenetur abstinere ad usum privilegii. Suar. l. c. num. 8. Bonac. d. 1. c. 3. p. 8. §. ult. num. 1. Castrop. l. c. num. 3.

Quaest. 455. An & qualiter finiatur Privilegium per mortem privilegiati & concedentis Privilegium?

1. **R**esp. Primò: Privilegium personale unà cum persona, cui concessum, finitur, quia personæ adhæret, & non transit ad hæredes aut Successores illius. *L. privilegium. de Reg. juris in 6. L. in omnibus. & L. privilegia. ff. eod.* Privilegium reale, concessum nimirum ratione dignitatis, officii, loci aut rei, deficiente personâ per mortem vel amotionem à dignitate, vel officio, vel re amissâ non deficit, sed ad Successores in dignitate & officio (non verò ad administrantes idem officium vacans. Laym. in c. quoniam. de Offic. Jud. delegati) transit. Azor. p. 1. l. 5. c. 22. q. 6. quia, quæ ratione dignitatis conceduntur, mutata personâ non mutantur, c. si gratiosè. de rescript. in 6.

2. **R**esp. Secundò: Privilegium semel absolute & sine limitatione concessum & acceptatum non amittitur morte concedentis. Arg. c. si cui. de prob. in c. e. si super. de off. deleg. in 6. quia privilegium est quædam liberalis donatio, quæ semel facta, non expirat per mortem donantis, & sic etiam precarium, quamvis ex mera liberalitate dantis proficiatur, hujus morte secutâ pergit durare. Lauterb. ad ff. de precario. Idque procedit non tantum in privilegio merè favorabili, sed & in odioso, per quod derogatur juri communi, vel præjudicatur juri alterius privati, quia jura loquuntur absolute de gratia, & privilegium etiam odiosum est vera gratia respectu ejus, cui conceditur. Item extenditur, ita ut non tantum sit locus non-expirationi, si res non sit integra, sed etiam si sit adhuc integra, id est, si privilegiatus necdum caperit uti privilegio, cum neque talis limitatio addatur in citatis juribus, & gratia non sint restringendæ. Suar. l. c. c. 31. num. 2. Pirh. h. e. num. 171. cujus contrarium est in rescriptis justitiæ seu ad lites, in quibus delegatur jurisdictio contentiosa fori externi, quæ expirat morte delegantis, si res sit adhuc integra. c. relatum. c. gratium. c. licet. de Off. Jud. deleg. limitandum tamen hoc ipsum ad privilegium aliamque gratiam jam factam, & non extendendum ad faciendam per executores, hæc enim re adhuc integrâ expirat morte concedentis. Gl. communiter recepta in cit. c. si cui. de prob. in 6. Dicitur autem gratia facta, quando directè concessa alicui in proprium favorem ipsius, etsi mera executio ab alia persona dependeat. Suar. l. c. num. 18. & 19. faciendâ verò, dum nihil directè concessum ei, in cujus favorem tendit, sed delegato v. g. Episcopo vel confessori directè mandatam, ut talem gratiam concedat, v. g. causâ cognitâ, dispense, ita Pirh. l. c. cum Suar. l. c. & Laym. cit. c. 22. n. 48. Item limitanda hæc ad casum, in quo Princeps concessit privilegium dicendo: *Ad beneplacitum nostrum*. Arg. *L. locatio. ff. locati*. cum talia verba significant perferentiam ejusdem voluntatis, quæ cum vita concedentis finitur. Suar. l. c. c. 32. n. 2. Pirh. num. 172. quamvis addat, citans pro hoc Gail. l. 2. obs. 60. num. 16. moderno usu observari privilegia etiam concessa à Principe sub hac forma: *ad beneplacitum nostrum*: Morte concedentis non expirare, ex ea ratione, quòd non prohibeatur stare ei, quod expressè non mutatur, uti

R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. V.

dicta voluntas concedentis non mutatur morte, etsi extinguatur, quod à potiore procedere videretur, dum Princeps concessit privilegium dicendo: *donec revocavero*: quorum aliam rationem reddi non posse ait Laym. in cit. c. gratiosè. quàm quòd per verba hæc: *Concedimus ad beneplacitum nostrum* (quod idem dicendum videretur de verbis: *donec revocavero*) Princeps solùm intendat cavere & admonere, privilegium non transire in contractum seu pactum, & per talem concessionem nullam sibi vel Successoribus suis obligationem imponi, sed liberè revocari posse.

Quaest. 456. Qualiter percunte re, cui Privilegium annexum, pereat Privilegium?

Resp. Privilegium reale seu locale v. g. concessum religioni, collegio, dignitati, officio, iis penitus suppressis seu extinctis perit, uti & concessum loco, puta ecclesiæ, monasterio, castro, civitati, fundo, quibus tanquam subjecto citra respectum ad personas, eorum possessores aut inquilinos inhæret, destructis sine spe reparationis aut reedificationis expirant. Arg. *Reg. accessorium. de reg. jur. in 6. Gl. in reg. privilegium eodem. v. personale*. Innoc. in c. cum ex injuncto. de novi oper. nunc. quod limitant Reiffenst. num. 172. & alii, ut procedat, si autoritate Superioris, habentis ad hoc autoritatem, destruat sine spe reedificationis, secus est, seu pergit inhæreere fundo non secus ac consecratio loci sacri adhæret pavimento. *L. de Sacra. ff. de contrab. empt.* ubi spes est reedificationis, c. pastoralis. 7. q. 1. Idem est, si ecclesia aut monasterium ideo destruat, ut alio commodiore loco ædificetur, tunc enim retinet privilegia prius habita, cum ecclesia alibi reedificata censeatur eadem cum destructa, quippe comparatur personæ, quæ concessa sibi privilegia secum defert, sic etiam, ubi privilegia concessa non ratione situs, sed ratione alterius tituli transcribilibus, v. g. ratione confraternitatis vel reliquiarum alicujus Sancti ibi depositarum, tunc enim his translatis aliò, etiam privilegia transferuntur aliò, & ita tenent Felin. in c. cum dilecta. de rescript. n. 25. Azor. p. 1. l. 5. c. 22. q. 11. Suar. de LL. l. 6. c. 5. à num. 5. quos citat & sequitur Wiestn. h. e. num. 41. Item cum monasterium privilegiatum humiliter desolatum unitur alteri monasterio, unitur enim tunc cum omnibus rebus & juribus & actionibus, quæ competunt ei. Arg. c. quia monasterium. de relig. domib. & consequenter cum omnibus privilegiis suis, quibus dein alter Abbas Monasterii, cui unitur, uti potest per habitudinem ad monasterium destructum, Reiffenst. num. 175.

Quaest. 457. An & qualiter Privilegium amittatur per revocationem?

1. **R**esp. Primò: Privilegium consistens in facultate & licentia delegata ad usum aliquem contra vel præter legem communem concessum subdito potest validè, etiam sine causa revocari à concedente illud ejusque Successore pro libitu. Abb. in c. novit. de Judic. num. 23. Felin. ibid. num. 8. Sanch. l. 8. de dispens. l. 8. c. 13. num. 1. Suar. l. c. c. 37. num. 10. Salaf. d. 17. S. 14. num. 70. Bonac. d. 1. q. 3. p. 8. §. 3. num. 1. Pont. l. 8. de mat. c. 19. num. 11. Castrop. iv. 3. d. 4. p. 21. §. 1. num. 1. Pirh. h. e. num. 86. cum communi, quia talis privilegii concessio est quasi quædam delegatio, quæ à delegante revocari potest. Dicitur primò: